

1 Sarcina probei

1.1 Care sunt regulile privind sarcina probei?

În dreptul luxemburghez, se aplică principiul potrivit căruia cel care solicită executarea unei obligații trebuie să poată dovedi existența acesteia. În mod similar, cel care pretinde că obligația a încetat trebuie să justifice plata sau faptul care a produs stingerea obligației.

1.2 Există reguli privind exceptarea anumitor fapte de la sarcina probei? În ce situații? Există posibilitatea de a prezenta probe pentru a dovedi că o anumită prezumție legală nu este valabilă?

Dreptul luxemburghez prevede, în anumite cazuri, prezumții care exceptează de la sarcina probei persoana care trebuie să dovedească un fapt imposibil sau dificil de demonstrat. Prezumțiile sunt consecințele pe care legea sau judecătorul le trage dintr-un fapt cunoscut spre a stabili un fapt necunoscut.

Legiuitorul distinge între două categorii de prezumții: pe de o parte, există prezumția legală asociată anumitor acte sau fapte printr-o lege specială și, pe de altă parte, există prezumțiile care nu sunt stabilite prin lege și care sunt lăsate la aprecierea instanței, aceasta din urmă admițând doar prezumțiile grave, exacte și concordante.

În mod general, este posibilă prezentarea unor probe care să răstoarne prezumția. De exemplu, în cazul unui copil născut în timpul căsătoriei, există prezumția că tatăl copilului este soțul mamei sale. Cu toate acestea, este posibilă introducerea unei acțiuni în tăgada paternității.

În câteva cazuri rare, prezumțiile sunt de netăgăduit. Acestea nu pot fi înlăturate prin proba contrară.

1.3 În ce măsură instanța trebuie să aibă certitudinea cu privire la un fapt pentru a-și întemeia hotărârea pe existența aceluiași fapt?

Stabilirea existenței faptelor este lăsată la aprecierea suverană a instanței. În caz de îndoială, instanța verifică existența unor indicii grave, exacte și concordante și acceptă sau respinge proba în funcție de cât de verosimile sunt faptele pretinse.

2 Strângerea probelor

2.1 Pentru strângerea probelor este întotdeauna necesar ca una dintre părți să facă o cerere în acest sens sau în anumite cazuri judecătorul poate dispune, de asemenea, din proprie inițiativă, strângerea de probe?

La solicitarea uneia dintre părți, instanța poate lua măsuri de cercetare judecătorească. Cu toate acestea, instanța poate dispune o măsură de cercetare judecătorească și din proprie inițiativă.

2.2 În cazul în care cererea uneia dintre părți cu privire la strângerea de probe este aprobată, care sunt etapele următoare?

Judecătorul îi aduce la cunoștință expertului desemnat natura misiunii. Părțile și terții care trebuie să contribuie la cercetarea judecătorească sunt convocați de expert. În conformitate cu principiul contradictorialității, cercetarea judecătorească se efectuează în prezența părților.

2.3 Care sunt situațiile în care instanța poate respinge cererea uneia dintre părți de strângere de probe?

Cercetare judecătorească poate fi ordonată în toate situațiile în care judecătorul nu dispune de elemente suficiente pentru a se pronunța.

Se poate dispune luarea de măsuri de cercetare judecătorească pentru un anumit fapt doar în cazul în care partea care îl pretinde nu deține suficiente elemente pentru a-l dovedi. Nu se poate dispune în niciun caz luarea de măsuri de cercetare judecătorească pentru a compensa neglijența părții în administrarea probelor.

Judecătorul trebuie să dispună ca măsura să se limiteze la ceea ce este suficient pentru soluționarea litigiului și să depună eforturi pentru a alege soluțiile cele mai simple și mai puțin costisitoare.

2.4 Care sunt diferitele mijloace de probă?

Există următoarele mijloace de probă: documente justificative, mărturie, prezumții, mărturisire și jurământ.

2.5 Care sunt metodele de obținere de probe de la martori? Acestea diferă de metodele folosite pentru obținerea de probe de la experții martori? Care sunt normele în ceea ce privește depunerea probelor scrise și avizele/rapoartele experților?

Metode de obținere a probelor de la martori și de la experții martori:

În cazul în care proba testimonială este admisibilă, judecătorul poate obține declarații din partea unor terți care să lămurească faptele imputate de care aceștia au luat personal cunoștință. Declarațiile se pot obține sub forma unor mărturii sau în urma unei cercetări, în funcție de caracterul scris sau oral al acestora.

Judecătorul, la alegerea sa, poate solicita lămuriri oricărei persoane desemnate. Acestea se pot prezenta sub formă de constatări, consultări sau expertize cu privire la anumite chestiuni de fapt care necesită părerea unui specialist. În cazul în care nu este necesară prezentarea în scris a părerii acestuia, instanța îi poate permite specialistului să o prezinte oral în ședința de judecată. Ulterior, se redactează un proces verbal semnat de judecător și de grefier.

Norme în ceea ce privește depunerea probelor scrise și rapoartele sau avizele în scris ale experților:

Probă scrisă:

Partea care menționează un anumit document are obligația de a-l comunica oricărei alte părți în proces. Comunicarea se efectuează cu confirmare de primire sau prin depunere la grefă. Comunicarea documentelor se face spontan.

Rapoarte sau avize în scris ale experților:

Expertul depune un raport la grefa instanței competente. Se redactează un singur raport, chiar dacă există mai mulți experți. În cazul unei divergențe de opinii, fiecare își exprimă punctul de vedere. În cazul în care expertul a solicitat părerea unui alt specialist, dintr-un domeniu diferit de al său, avizul acestuia este anexat procesului-verbal al ședinței de judecată sau dosarului.

2.6 Unele mijloace de probă au o forță probatorie mai mare decât celelalte?

Unele mijloace de probă au o forță probatorie mai mare decât celelalte:

Înscrisul autentic este întocmit de un funcționar public (notar, executor judecătorească) în exercitarea atribuțiilor sale. Acesta are valoare de original până la declararea sa ca fals.

Înscrisul sub semnătură privată este întocmit și semnat personal de părți, fără intervenția unui funcționar public. Acesta are valoare de original până la proba contrară.

Mărturia și celelalte metode de obținere a probelor sunt lăsate la aprecierea instanței.

2.7 Pentru dovedirea anumitor fapte, sunt obligatorii anumite tipuri de probă?

Este necesară o probă scrisă pentru dovedirea unui act juridic (contract) a cărui valoare depășește 2 500 EUR. În schimb, proba unui fapt juridic (accident) se poate prezenta sub diferite forme.

2.8 Martorii au prin lege obligația de a depune mărturie?

Legiuitorul obligă martorul să sprijine realizarea justiției pentru aflarea adevărului.

2.9 În ce cazuri poate un martor refuza să depună mărturie?

Persoanele care invocă un motiv legitim pot fi scutite de la depunerea mărturiei. Rudele sau afinii în linie directă ai uneia dintre părți, precum și soțul/soția, chiar și în caz de divorț, pot refuza să depună mărturie.

2.10 Persoana care refuză să depună mărturie poate fi sancționată sau obligată să depună mărturie?

Martorii care nu se prezintă pot fi citați pe cheltuiala lor în cazul în care audierea lor este considerată necesară. Martorii care nu se prezintă și cei care refuză să depună mărturie sau jurământ, fără a avea un motiv legitim, pot fi obligați la plata unei amenzi civile cuprinse între 50 și 2 500 EUR.

În cazul în care martorul dovedește imposibilitatea prezentării la data stabilită, amenda și cheltuielile aferente citării acestuia pot fi înlăturate.

2.11 Există persoane cărora nu li se poate cere să depună mărturie?

Oricine poate fi audiat ca martor, cu excepția persoanelor care se află în incapacitate de a depune mărturie în instanță.

Persoanele care nu pot depune mărturie pot fi însă audiate în aceleași condiții, dar fără a depune jurământ. Cu toate acestea, descendenții nu pot fi audiați cu privire la motivele invocate de soți în sprijinul unei cereri de divorț sau de separare legală.

2.12 Care este rolul judecătorului și al părților în audierea unui martor? În ce situații martorul poate fi audiat prin intermediul videoconferinței sau prin alte mijloace tehnice?

Rolul judecătorului și al părților în audierea unui martor

Judecătorul audiază martorii separat și în ordinea pe care o stabilește în prezența părților sau după convocarea acestora. Martorii nu pot folosi o declarație scrisă în prealabil pe care să o citească în instanță.

Judecătorul poate audia sau interoga martorii cu privire la toate faptele pentru care legea admite probe, chiar dacă faptele respective nu sunt menționate în hotărârea care a stat la baza cercetării. Acesta poate audia din nou martorii, poate solicita confruntarea acestora între ei sau cu părțile la proces sau, după caz, audierea acestora în prezența unui specialist.

Părțile nu trebuie să întrerupă, să interpeleze sau să influențeze martorii care depun mărturie și nici să li se adreseze direct, sub sancțiunea excluderii din sala de judecată. După interogarea martorului, în cazul în care consideră că este necesar, judecătorul poate pune întrebările solicitate de părți.

Videoconferință sau alte mijloace tehnice

Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului din 28 mai 2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială urmărește îmbunătățirea, simplificarea și accelerarea cooperării între instanțele statelor membre în vederea obținerii și administrării probelor. În dreptul luxemburghez, nu există dispoziții speciale referitoare la videoconferință. Se aplică articolele din noul Cod de procedură civilă referitoare la audierea martorilor, verificarea personală de către judecător și înfățișarea în persoană. Instanțele sunt dotate cu echipamentele tehnice necesare. În data stabilită pentru videoconferință, vor fi prezenți un judecător, un grefier, un interpret și un specialist.

Judecătorul poate dispune înregistrarea sonoră, video sau audiovizuală a măsurilor de cercetare judecătorească pe care le-a dispus, în întregime sau parțial. Înregistrările se păstrează la greșa instanței. Fiecare parte poate solicita, pe cheltuiala sa, transmiterea unui exemplar, a unei copii sau a unei transcrieri.

3 Evaluarea probelor

3.1 Când probele nu au fost obținute legal de către una dintre părți, există restricții pentru instanță în ceea ce privește luarea în considerare a acestor probe în formularea hotărârii?

Instanța nu ține seama de probele obținute prin mijloace ilegale, de exemplu prin filmarea cu camera ascunsă sau înregistrarea unei convorbiri telefonice fără știrea interlocutorului.

3.2 În calitate de parte într-o cauză, propria mea declarație va conta ca probă?

Declarațiile proprii ale părții în proces nu au, în principiu, valoare probatorie.

Linkuri relevante

<http://www.legilux.lu/>

Ultima actualizare: 25/04/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Având în vedere retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană, statele membre responsabile cu gestionarea paginilor cu informații naționale actualizează în prezent conținutul de pe acest site. Eventualele fragmente care nu reflectă încă retragerea Regatului Unit nu apar intenționat pe site și vor fi modificate în curând.